

Informácia o stave implementácie európskych
štrukturálnych a investičných fondov 2014 – 2020
a Programu Slovensko 2021 – 2027
k 24.11.2023

Obsah

1.	Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 24.11.2023	3
1.1	Stav implementácie podľa operačných programov	5
1.2	Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 24.11.2023 podľa jednotlivých OP	6
1.2.1.	Odhadované riziko dekomitmentu	7
1.2.1.1	Doplňujúca informácia k Programu rozvoja vidieka - riziko dekomitmentu	8
1.3	Implementácia FAST-CARE	9
1.4	Implementácia SAFE	11
1.4.1.	Informácia o aktuálnom stave schvaľovania revízie OP KŽP, verzia 15 (SAFE)	14
2.	Implementácia Programu Slovensko 2021 – 2027 k 24.11.2023	16
2.1	Základná informácia	16
2.2	Stav schvaľovania hodnotiacich a výberových kritérií a zámerov národných projektov	17
2.3	Posudzovanie výziev zo strany riadiaceho orgánu MIRRI SR	18
2.4	Aktuálny stav implementácie	18
Príloha č. 1 - Aktuálny stav a opatrenia na dočerpanie alokácie OP II – spracované MD SR, ktorý je riadiacim orgánom OP II		22

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 24.11.2023

V programovom období 2014 – 2020 sa implementujú fondy EÚ prostredníctvom 11 operačných programov, pričom za implementáciu každého operačného programu je zodpovedný riadiaci orgán.

Informácia je spracovaná za 10 operačných programov, teda bez Programu rozvoja vidieka 2014-2020 (PRV), ktorý je možné čerpať v zmysle legislatívy EÚ až do 31.12.2025. Vzhľadom na aktuálny stav implementácie tohto programu uvádzame v časti 1.2.1.1 stručnú informáciu o PRV, aj o možnom riziku prepadnutia prostriedkov k 31.12.2023.

Riadiaci orgán (RO) je orgán štátnej správy alebo orgán územnej samosprávy určený vládou SR na realizáciu operačného programu. RO je podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013 plne zodpovedný za efektívne riadenie a implementáciu daného operačného programu v súlade so zásadou správneho finančného riadenia.

Rok 2023 je pre RO kľúčový na zabezpečenie riadneho ukončovania programov. RO v tejto fáze implementácie finalizujú prípravy posledných žiadostí o zmenu programu, zabezpečujú zvýšený počet administratívnych kontrol žiadostí o platbu, ukončovanie projektov, prípravu fázovania niektorých projektov, riešenie prebiehajúcich skúmaní, vysporiadanie nezrovnalostí a zabezpečujú všetky potrebné postupy pre úspešné ukončovanie programov.

V nadväznosti na stav zazmluvnenia alokácie EŠIF, ktorý je na úrovni 110,19 %, je zároveň kľúčové, aby všetci prijímatelia eurofondov svoje projekty reálne dokončili a zaplatili posledné faktúry dodávateľom najneskôr do konca decembra 2023. Efektívne dočerpanie eurofondov do veľkej miery závisí práve od prijímateľov, pretože je v ich réžii, aby svoje projekty úspešne dokončili a peniaze z eurofondov tak neprepadli. Všetky úhrady výdavkov v rámci projektov v súlade s európskou legislatívou sú prijímatelia povinní vykonať do 31. decembra 2023.

Uhrádzanie žiadosti o platbu prijímateľom, a teda zvyšovanie čerpania finančných prostriedkov bude reálne prebiehať až do marca 2024 z dôvodu financovania na národnej úrovni a zaslania posledných súhrnných žiadostí o platbu z RO na certifikačný orgán MF SR.

Z celkovej alokácie 14,50 mld. EUR je k 24.11.2023 vyčerpaných 12,56 mld. EUR (86,58%) a zostáva vyčerpať ešte 1,95 mld. EUR (EÚ zdroj), z čoho:

- 533,65 mil. EUR pôjde na riešenie energokrízy (500,08 mil. EUR už bolo vyplatených);
- 70,45 mil. EUR na podporu UA utečencov (269,11 mil. EUR už bolo vyplatených);
- 1,34 mld. EUR na realizáciu zazmluvnených projektov.

POKROK V IMPLEMENTÁCII OD 01.01.2023 do 24.11.2023:

- ✓ v roku 2023 bolo k 24.11.2023 vyčerpaných spolu 2,95 mld. EUR, čo predstavuje nárast o 20,35 p. b.; zo 66,23 % na 86,58 %;
- ✓ nárast kontrahovania o 1,33 mld. EUR;
- ✓ prebieha príprava národných projektov v rámci SAFE (podpora riešenia energokrízy z eurofondov). Dňa 09.11.2023 už bola vyplatená prvá platba vo výške 500,08 mil. EUR v rámci OP II. Zároveň boli pripravené vyzvania na NP OP KŽP a NP IROP, tieto budú vyhlásené po schválení príslušných revízií operačných programov zo strany EK.

Kľúčové opatrenia na vyčerpanie 1,95 mld. EUR sú:

1. **ukončovanie implementácie projektov zo strany prijímateľov do 31.12.2023** a dočerpanie zostávajúcich alokácií jednotlivých programov;
2. **SAFE (podpora riešenia energokrízy z eurofondov) v súčasnosti RO avizujú vyčleniť 1,03 mld. EUR, s možnosťou navýšenia až do výšky 1,45 mld. EUR, a to na pomoc zraniteľným domácnostiam prostredníctvom 3 OP, a to: OP II, OP KŽP a IROP. Revízia OP II už bola schválená EK. Aktualizovaná revízia IROP bola predložená na schválenie EK 15.11.2023 a revízia OP KŽP bola predložená na schválenie EK 18.09.2023. V rámci tejto iniciatívy EK už bolo vyplatených 500,08 mil. EUR (za OP II).**

3. **FAST CARE** (pomoc UA utečencom) – **339,56 mil. EUR** je presmerovaných na výdavky súvisiace s prvotným prijatím **UA utečencov** a ich integráciou do spoločnosti v rámci 3 OP, a to: IROP, OP LZ a OP II. **K 24.11.2023 bolo vo výzvach a vyzvaniach FAST-CARE sprístupnených 349,52 mil. EUR zazmluvnených 325,13 mil. EUR (95,75 %) a vyplatených 269,11 mil. EUR (79,25 %).**
4. **využívanie 15 % flexibility** čerpania finančných prostriedkov na úrovni prioritnej osi v rámci operačného programu/fondu bez potreby realokácie;
5. **analýza a doriešenie prebiehajúcich skúmaní** vrátane urgencie vecne príslušných orgánov pre uzavretie konaní a deklarovanie oprávnených výdavkov na EK;
6. **využívanie fázovania** – možné rozdelenie projektov na 2 fázy, z ktorých druhá bude ukončená v programovom období 2021 – 2027 z Programu Slovensko 2021-2027 (ďalej len „P SK2021-2027“). Jednotlivé RO a SO predložili k 31.10.2023 aktualizáciu zoznamu projektov, ktoré plánujú fázovať, vrátane rozdelenia alokácií na 1. a 2. fázu. Možnosť fázovania sa plánuje využiť v rámci 40 projektov, v zazmluvnenej výške 952 mil. EUR (EÚ zdroj), pričom **do 2. fázy sa plánuje presunúť 517 mil. EUR;**
7. **sfunkčnenie projektov, ktoré nebudú do 31.12.2023 finančne ukončené, najneskôr do 15. februára 2027** (možné dofinancovanie projektov z vlastných zdrojov prijímateľa). Jednotlivé RO a SO predložili k 31.10.2023 aktualizovaný indikatívny zoznam tzv. nefunkčných projektov. Spolu je indikovaných 187 projektov, v zazmluvnenej výške 766 mil. EUR (EÚ zdroje), s odhadovaným nadočerpaním 190 mil. EUR. Pre ich sfunkčnenie bude potrebných 190 mil. EUR z vlastných zdrojov prijímateľov (t. j. bez dodatočného dopadu na štátny rozpočet);
8. **využívanie dodatočného príspevku, teda využitie prostriedkov získaných uplatnením 100 % financovania** výdavkov zo strany EK za 7. a 8 účtovný rok na dofinancovania zvýšených výdavkov projektov;
9. **využitie dočasného nadkontrahovania a nadčerpania** v sume 496 mil. EUR s cieľom vyčerpať 100 % alokácie záväzkov EK. Možnosť a podmienky využitia mechanizmu dočasného nadkontrahovania a nadčerpania nie je možné interpretačne vykladať / zamieňať za trvalé nadkontrahovanie alebo nadčerpanie nad 100 % alokácie operačného programu. V prípade trvalého nadkontrahovania a nadčerpania je potrebné eliminovať negatívne dopady na rozpočet verejnej správy úsporami, využitím flexibilit a fázovaním projektov do programového obdobia 2021 – 2027.

Tabuľka č. 1: Prehľad opatrení na vyčerpanie 1,95 mld. EUR

Operačný program	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (alokácia - čerpanie)	Realokácia na energokrízu (zostatok)	Realokácia na migračnú krízu (zostatok)	Zostáva vyčerpať po realokácii na energo a migračnú krízu
OP Integrovaná infraštruktúra	723 596 944	74 735 015	9 000 000	639 861 929
OP Kvalita životného prostredia	763 036 234	448 912 261		314 123 973
Integrovaný regionálny OP	142 583 252	10 000 000	3 537 263	129 045 988
OP Ľudské zdroje	254 255 344	-	57 913 535	196 341 808
OP Efektívna verejná správa	29 029 533			29 029 533
PS Interreg V-A SK-AT	13 571 366			13 571 366
PS Interreg V-A SK-CZ	12 430 597			12 430 597
OP Technická pomoc	1 502 358			1 502 358
OP Rybné hospodárstvo	5 163 659			5 163 659
Program spolupráce INTERACT III	277 213			277 213
EŠIF bez PRV:	1 945 446 499	533 647 276	70 450 799	1 341 348 424

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR), RO

Z objemu 1,95 mld. EUR je plánovaných na:

- ✓ **SAFE**, t. j. riešenie energokrízy: 533,65 mil. EUR (500,08 mil. EUR už bolo vyčerpaných)
- ✓ **FAST CARE**, podpora UA utečencov: 70,45 mil. EUR (269,11 mil. EUR už bolo vyčerpaných)
- ✓ **realizácia zazmluvnených projektov EŠIF: 1,34 mld. EUR (t. j. 9,25 % z alokácie).**

1.1 Stav implementácie podľa operačných programov

Aktuálna alokácia EÚ zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 je vo výške 14,50 mld. EUR (oproti pôvodnej alokácii vo výške 13,78 mld. EUR došlo v rokoch 2021 – 2022 k navýšeniu o zdroje REACT-EU vo výške 722,25 mil. EUR).

➤ Výzvy/vyzvania

Z celkovej alokácie na programové obdobie 2014 – 2020 sprístupnili RO v **849 výzvach a vyzvaniach** pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku k 24.11.2023 finančné prostriedky vo výške **22,74 mld. EUR**, čo predstavuje **157,22 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

➤ Kontrahovanie

Úroveň **kontrahovania** všetkých fondov alokovaných pre SR (okrem EPFRV) v rámci programového obdobia 2014 – 2020 dosiahla k 24.11.2023 hodnotu **15,98 mld. EUR**, čo predstavuje **110,19 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

➤ Čerpanie

K 24.11.2023 dosiahla SR za všetky fondy (okrem EPFRV) alokované pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni **12,56 mld. EUR**, čo predstavuje **86,58 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

Do konca programového obdobia je ešte potrebné vyčerpať 1,95 mld. EUR. Čerpanie je možné až do marca 2024 z dôvodu finančného vysporiadania a zaslania posledných súhrnných žiadostí o platbu z RO na MF SR.

K 24.11.2023 je v realizácii ešte 6 019 projektov (okrem projektov FAST CARE a SAFE) so zazmluvnenou sumou 9,40 mld. EUR, z ktorých je **ešte nevyčerpaných 3,92 mld. EUR** (EÚ zdroj).

Pokrok od 01.01.2023 do 24.11.2023: nárast kontrahovania o 1,33 mld. EUR a čerpania o 2,95 mld. EUR (zo 66,23 % na 86,58 %).

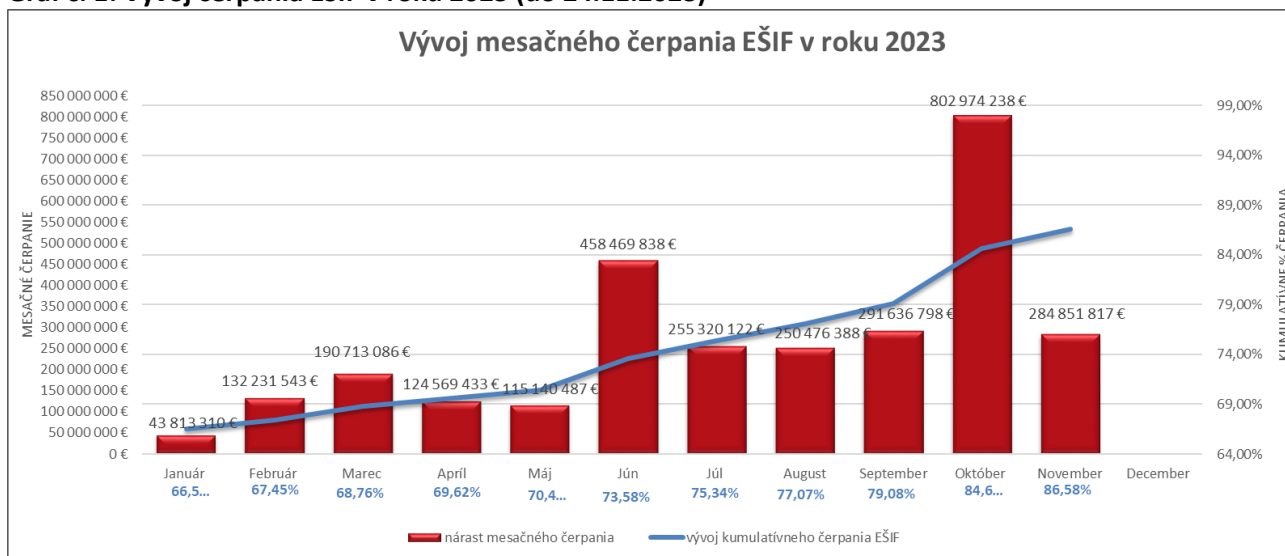
Tabuľka č. 2: Stav implementácie jednotlivých OP k 24.11.2023

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2020 (EÚ zdroj)	Kontrahovanie (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% kontrahovania	% čerpania	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania)	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania) bez zostatku SAFE
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 996 457 169	3 181 812 377	2 742 201 825	106,19%	91,51%	254 255 344	254 255 344
OP Integrovaná infraštruktúra	MD SR	6 009 937 611	7 089 985 777	5 286 340 667	117,97%	87,96%	723 596 944	648 861 929
OP Kvalita životného prostredia	MŽP SR	2 832 531 290	2 646 393 995	2 069 495 056	93,43%	73,06%	763 036 234	314 123 973
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	1 935 724 762	2 326 308 608	1 793 141 510	120,18%	92,63%	142 583 252	132 583 252
OP Efektívna verejná správa	MV SR	354 655 437	364 404 794	325 625 904	102,75%	91,81%	29 029 533	29 029 533
OP Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912	158 364 374	157 569 554	99,56%	99,06%	1 502 358	1 502 358
OP Rybné hospodárstvo	MPRV SR	7 736 596	4 670 866	2 572 937	60,37%	33,26%	5 163 659	5 163 659
PS Interreg V-A SK-CZ	MIRRI SR	90 139 463	92 449 114	77 708 866	102,56%	86,21%	12 430 597	12 430 597
PS Interreg V-A SK-AT	MIRRI SR	75 892 681	75 599 337	62 321 315	99,61%	82,12%	13 571 366	13 571 366
Program spolupráce INTERACT III	BSK	39 392 594	39 392 594	39 115 381	100,00%	99,30%	277 213	277 213
EŠIF bez PRV		14 501 539 515	15 979 381 836	12 556 093 016	110,19%	86,58%	1 945 446 499	1 411 799 223

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

Podrobnejšie informácie o aktuálnom stave a opatreniach na dočerpanie alokácie OP Integrovaná infraštruktúra, ktoré predkladá RO OP II, sa nachádzajú v prílohe č. 1.

Graf č. 1: Vývoj čerpania EŠIF v roku 2023 (do 24.11.2023)

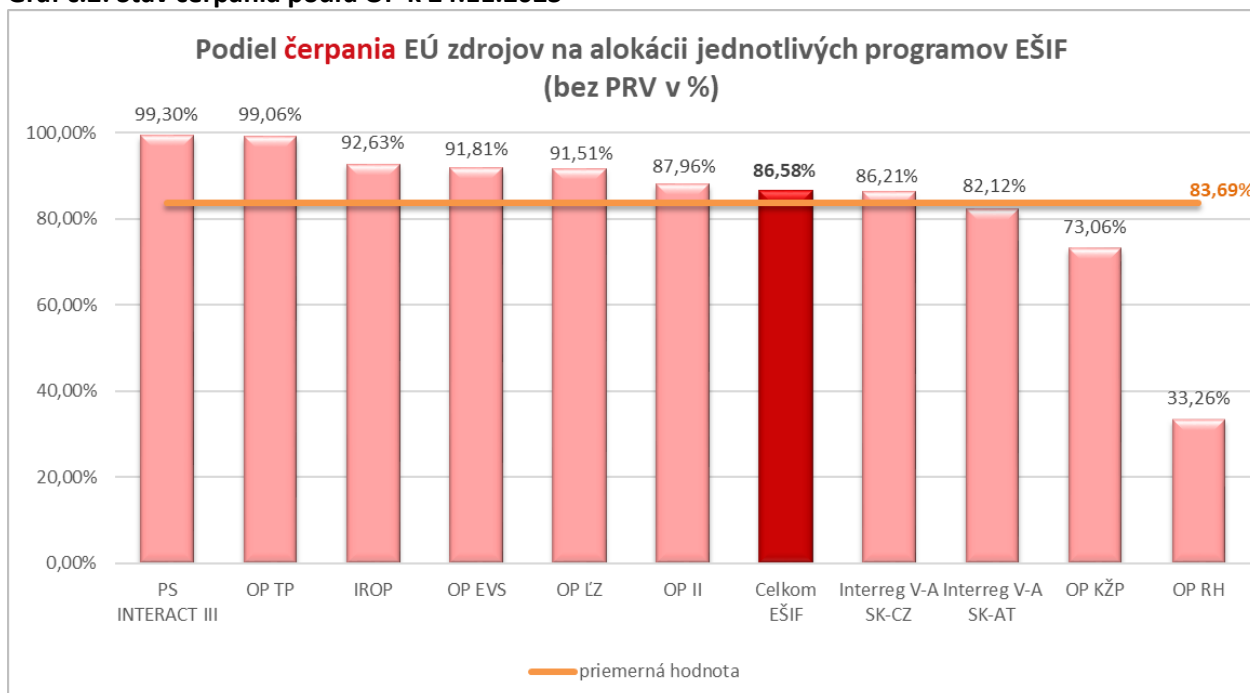

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

V roku 2023 bolo k 24.11.2023 vyčerpaných spolu 2,95 mld. EUR.

1.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 24.11.2023 podľa jednotlivých OP

Graf č.2: Stav čerpania podľa OP k 24.11.2023

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Graf č.3: Zostáva vyčerpať do konca programového obdobia podľa OP k 24.11.2023 (vrátane SAFE)

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Do konca programového obdobia (najneskôr do marca 2024) zostáva vyčerpať ešte **1,95 mld. EUR**

Z pohľadu plnenia N+3 zostáva najviac vyčerpať za:

- **OP KŽP (763,04 mil. EUR)**, čo predstavuje 26,94 % alokácie,
- **OP II (723,60 mil. EUR)**, čo predstavuje 12,04 % alokácie,
- **OP LZ (254,26 mil. EUR)**, čo predstavuje 8,49 % alokácie.

1.2.1. Odhadované riziko dekomitmentu

Tabuľka č. 3: Odhadované riziko dekomitmentu (okrem PRV 2014-2020)

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2020 (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% čerpania	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania)	Odhadované riziko dekomitmentu
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 996 457 169	2 742 201 825	91,51%	254 255 344	ESF - bez rizika ERDF (PO6) - riziko
OP Integrovaná infraštruktúra	MD SR	6 009 937 611	5 286 340 667	87,96%	723 596 944	riziko (veľká suma na dočerpanie)
OP Kvalita životného prostredia	MŽP SR	2 832 531 290	2 069 495 056	73,06%	763 036 234	riziko (veľká suma na dočerpanie)
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	1 935 724 762	1 793 141 510	92,63%	142 583 252	bez rizika (riziko nadčerpania)
OP Efektívna verejná správa	MV SR	354 655 437	325 625 904	91,81%	29 029 533	bez rizika
OP Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912	157 569 554	99,06%	1 502 358	bez rizika
OP Rybné hospodárstvo	MPRV SR	7 736 596	2 572 937	33,26%	5 163 659	vysoké riziko
PS Interreg V-A SK-CZ	MIRRI SR	90 139 463	77 708 866	86,21%	12 430 597	bez rizika
PS Interreg V-A SK-AT	MIRRI SR	75 892 681	62 321 315	82,12%	13 571 366	riziko
Program spolupráce INTERACT III	BSK	39 392 594	39 115 381	99,30%	277 213	bez rizika
EŠIF bez PRV		14 501 539 515	12 556 093 016	86,58%	1 945 446 499	

Opatrenie na elimináciu rizík dekomitmentu:

- denný dohľad RO a SO nad implementáciou, s cieľom aby všetci prijímatelia eurofondov svoje projekty reálne dokončili a zaplatili posledné faktúry dodávateľom najneskôr do konca decembra 2023.
T: najneskôr do 31.12.2023. Z: jednotlivé RO a SO.

1.2.1.1 Doplňujúca informácia k Programu rozvoja vidieka - riziko dekomitmentu

PRV má vlastný Systém riadenia, vlastný orgán finančného riadenia, vlastný IS PPA a pre neprojektové opatrenia využíva Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS). **Systém riadenia EŠIF sa aplikuje na PRV len v oblasti spoločného monitorovania a hodnotenia EŠIF.¹⁾ Dohľad MIRRI SR nad PRV je vykonávaný čiastočne, a to ako súčasť EŠIF len v oblastiach schvaľovania a vyhodnocovania záväzných plánov, posudzovania výziev a krízového riadenia.²⁾**

Od 31.07.2021 sa v súlade s nariadením EÚ č. 2020/2220 predĺžilo programové obdobie PRV s možnosťou čerpania časti prostriedkov do 31.12.2025 a v tejto súvislosti bola **navýšená alokácia EPFRV** a zároveň boli PRV **pridelené aj ďalšie zdroje z Nástroja EÚ na obnovu po kríze COVID-19** spolu vo výške 740,48 mil. EUR. Od 03.02.2022 sa v súlade s nariadením EÚ 2021/1017 znížila alokácia EPFRV na rok 2022 (presun 10 % z alokácie EPFRV na r. 2022 v prospech I. piliera SPP) vo výške 24,102 mil. EUR, to znamená, že **kumulatívne navýšenie predstavuje 716,38 mil. EUR**. Celková alokácia PRV predstavuje objem 2,28 mld. EUR.

Aktuálne je však potrebné upozorniť, že pre splnenie pravidla N+3 v roku 2023 ostáva v tomto programe od 1.11.2023 do 31.12.2023 vyčerpať ešte 65,43 mil. EUR, čo vzhľadom na stav implementácie v predchádzajúcich mesiacoch a rokoch považujeme za veľmi vysoký objem. **Je teda potrebné prijať bezodkladné opatrenia na zabránenie dekomitmentu v rámci PRV a informovať vládu SR o stave implementácie PRV.**

Tabuľka č. 3a: Odhadované riziko dekomitmentu za rok 2023 v rámci PRV 2014 – 2020

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2022 (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% čerpania	Ostáva vyčerpať do konca roka 2023	Odhadované riziko dekomitmentu
Program rozvoja vidieka	MPRV SR	2 276 074 822	1 399 119 148	61,47%	65 425 262	vysoké riziko

Opatrenie na elimináciu rizika dekomitmentu za rok 2023 pre PRV:

- informovať vládu SR o stave implementácie PRV a o prijatých opatreniach na zabránenie dekomitmentu za rok 2023.
- T: bezodkladne. Z: MPRV SR.

¹⁾ Kapitola 1.2, ods. 1, písm. d) Systému riadenia EŠIF - na poskytovanie príspevkov z EPFRV sa nevzťahujú ustanovenia Systému riadenia EŠIF s výnimkou tých častí, ktoré sledujú spoločné monitorovanie a hodnotenie na úrovni partnerskej dohody, ustanovení o kompetenciách subjektov vyplývajúcich z platnej právnej úpravy, a povinností vo vzťahu k Pracovnej komisii pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR a ustanovení súvisiacich s posudzovaním výzvy.

²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 247/2016 Z. z., ktorým sa ustanovuje systém uplatňovania niektorých právomocí Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu v znení nariadenia vlády č. 71/2018 Z.z.

1.3 Implementácia FAST-CARE

Na riešenie problematiky migračnej krízy súvisiacej s konfliktom na Ukrajine promptne reagovala Európska komisia a prijala iniciatívy CARE (nariadenie EK z 6.4.2022) a FAST-CARE (nariadenie EK z 19.10.2022). Schválením príslušných nariadení sa v rámci kohéznej legislatívy zaviedli viaceré nové flexibility, ktoré umožňujú využitie disponibilných zdrojov EŠIF na riešenie dopadov krízy v súvislosti s vojnou na Ukrajine. SR plánuje využiť disponibilné zdroje EŠIF v objeme **339,56 mil. EUR** v rámci **3 operačných programov**:

Integrovaný regionálny operačný program (alokácia 244,01 mil. EUR)

- ✓ financovanie výdavkov miest a obcí v súvislosti s prvotným prijatím utečencov
- ✓ refundácia/financovanie výdavkov štátneho sektora v súvislosti s pomocou utečencom
- ✓ **revízia IROP bola 12.05.2023 schválená Európskou komisiou**

OP Ľudské zdroje (alokácia 65,55 mil. EUR)

- ✓ podpora aktivít zameraných na integráciu utečencov, ich začlenenie na trh práce a poskytovanie sociálnych služieb
- ✓ **revízia OP ĽZ bola 19.12.2022 schválená Európskou komisiou (29.09.2023 bola Európskej komisii predložená revízia s navýšenou alokáciou o 24,3 mil. EUR)**

OP Integrovaná infraštruktúra (alokácia 30 mil. EUR)

- ✓ podpora zamestnancov MV SR nasadených v prvej línii pomoci pri zmierňovaní dopadov migračnej krízy
- ✓ poskytovanie digitálneho príspevku pre ukrajinských žiakov vo forme poukážok pre žiakov na nákup IT techniky
- ✓ **revízia OP II bola 04.04.2023 schválená Európskou komisiou**

Z dostupnej alokácie 339,56 mil. EUR bolo k 24.11.2023 vo výzvach a vyzvaniach FAST-CARE sprístupnených 349,52 mil. EUR (102,93 %), zazmluvnených 325,13 mil. EUR (95,75 %) a vyplatených 269,11 EUR (79,25 %).

➤ Implementované v rámci OP Ľudské zdroje

1. **NP „Poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom“ (ÚPSVR)** s alokáciou **3,44 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 02.02.2023**, zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 18.04.2023**. Zazmluvnená suma predstavuje **3,44 mil. EUR** za EÚ zdroj. Z tejto sumy bolo už vyplatených **1,80 mil. EUR**.
2. **NP „Pomáhame odídencom – poradenstvo“ (ÚPSVR)** zameraný na začlenenie a integráciu na trh práce prostredníctvom poskytovania poradenských služieb s **alokáciou 5,67 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 02.02.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 15.04.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **6,87 mil. EUR** za EÚ zdroj. Z tejto sumy bolo už vyplatených **5,04 mil. EUR**.
3. **NP „Predchádzanie vzniku krízových situácií počas mimoriadnej situácie v dôsledku vojnových udalostí na Ukrajine“ (MPSVR SR)** zameraný na aktívne začlenenie odídencom z Ukrajiny do slovenskej spoločnosti s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie ich zamestnateľnosti s **alokáciou 849 000 EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 08.02.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 13.06.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **769 927 EUR** za EÚ zdroj.
4. **NP „Pomáhame odídencom“ (ÚPSVR)** zameraný na poskytovanie finančných príspevkov na vzdelávanie, podporu mobility, dobrovoľníckej činnosti a zapracovanie odídencom z Ukrajiny s alokáciou po navýšení **8,28 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 08.02.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 15.04.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **8,28 mil. EUR** za EÚ zdroj. Z tejto sumy bolo už vyplatených **800 045 EUR**.

5. NP „Pomoc osobám z Ukrajiny pri ich vstupe a integrácii na území SR – MNO“ (Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava) zameraný na poradenstvo zo strany mimovládnych organizácií, týkajúce sa zamestnávania, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, bývania, sociálneho zabezpečenia, či uplatňovania právnych nárokov vo všeobecnosti a zabezpečovanie rôznych aktivít a programov s alokáciou 13 mil. EUR – vyzvanie bolo vyhlásené 27.03.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 06.06.2023. Zazmluvnená suma predstavuje 13 mil. EUR za EÚ zdroj.
6. NP „Pomoc osobám z Ukrajiny pri ich vstupe a integrácii na území SR – samospráva“ (MPSVR SR) - zameraný na poskytovanie finančných prostriedkov pre samosprávy na zrealizované humanitárne a integračné aktivity v prospech odídencom z Ukrajiny s alokáciou 12,69 mil. EUR – vyzvanie bolo vyhlásené 27.03.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 15.06.2023, zazmluvnená suma predstavuje 12,69 mil. EUR za EÚ zdroj.
7. NP „Podpora výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre maloletých bez sprievodu a deti z Ukrajiny a ich rodičov a iné osoby zodpovedné za starostlivosť o dieťa“ – s alokáciou 3,11 mil. EUR – vyzvanie bolo vyhlásené 28.07.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 27.09.2023, zazmluvnená suma predstavuje 1,56 mil. EUR za EÚ zdroj.
8. NP „Podpora pri riešení potrieb osôb so závažným zdravotným postihnutím v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine“ s alokáciou 10,12 mil. EUR – vyzvanie bolo vyhlásené 09.08.2023, Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 30.09.2023, zazmluvnená suma predstavuje 5,06 mil. EUR za EÚ zdroj.
9. NP „ Podpora začlenenia detí a žiakov v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine“ s alokáciou 18,72 mil. EUR – vyzvanie bolo vyhlásené 11.10.2023, ŽoNFP bola schválená 07.11.2023.

➤ Implementované v rámci Integrovaného regionálneho OP

1. Výzva „Podpora operácií zameraných na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine“ určená pre 1 463 miest a obcí a zameraná na refundáciu zabezpečenia základných potrieb a podpory osôb s indikatívnou alokáciou 126,92 mil. EUR bola vyhlásená 14.03.2023. Na túto výzvu bolo prijatých 1 450 ŽoNFP v sume NFP 126,79 mil. EUR. Uzavretých je 1 447 zmlúv o poskytnutí NFP v objeme 126,75 mil. EUR. Z tejto sumy bolo už vyplatených 124,94 mil. EUR.
2. NP „Podpora štátnej správy pri prijímaní a okamžitej pomoci utečencom v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny“ (MIRRI SR) zameraný na zabezpečenie základných potrieb a podpory osôb s dočasným útočiskom na území Slovenskej republiky s indikatívnou alokáciou 117,10 mil. EUR - vyzvanie bolo vyhlásené 27.04.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 14.06.2023, zazmluvnená suma predstavuje 117,10 mil. EUR. Z tejto sumy bolo už vyplatených 115,53 mil. EUR.

➤ Implementované v rámci OP Integrovaná infraštruktúra

1. NP „Digitálny príspevok pre žiakov UA“ (Národná koalícia pre digitálne zručnosti a povolania SR) zameraný na zvýšenie dostupnosti vzdelávania pre deti, žiakov a študentov utekajúcich z Ukrajiny prostredníctvom zabezpečenia digitálneho vybavenia s indikatívnou alokáciou 8,61 mil. EUR. Vyzvanie na NP bolo vyhlásené 27.04.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 24.06.2023, zazmluvnená suma predstavuje 8,61 mil. EUR za EÚ zdroj.
2. NP „Podpora inštitucionálnych kapacít verejnej správy v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny“ (MV SR) zameraný na podporu odborných kapacít poskytujúcich odborné služby osobám utekajúcim z Ukrajiny s indikatívnou alokáciou 21,00 mil. EUR - vyzvanie bolo vyhlásené 27.04.2023. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla účinnosť 06.06.2023, zazmluvnená suma predstavuje 21 mil. EUR. Z tejto sumy bolo už vyplatených 21 mil. EUR.

Tabuľka č. 4: Prehľad implementácie FAST-CARE k 24.11.2023

Operačný program	Rezort	Fond	Alokácia FAST-CARE	Platné výzvy/vyzvania - alokácia			Kontrahovanie			Čerpanie	
			EÚ zdroj	počet	EÚ zdroj	% z alokácie	počet	EÚ zdroj	% z alokácie	EÚ zdroj	% z alokácie
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	ESF	35 545 000	5	45 910 564	129,16%	4	21 767 855	61,24%	5 835 150	16,42%
		EFRR	30 000 000	4	29 983 763	99,95%	4	29 904 684	99,68%	1 796 315	5,99%
			65 545 000	9	75 894 327	115,79%	8	51 672 539	78,84%	7 631 465	11,64%
OP Integrovaná infraštruktúra	MIRRI SR	EFRR	30 000 000	2	29 610 000	98,70%	2	29 610 000	98,70%	21 000 000	70,00%
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	EFRR	244 014 456	2	244 014 456	100,00%	1 448	243 845 456	99,93%	240 477 193	98,55%
Celkom			339 559 456	13	349 518 783	102,93%	1 458	325 127 995	95,75%	269 108 657	79,25%
z toho EFRR			304 014 456	8	303 608 219	99,87%	1 454	303 360 140	99,78%	263 273 508	86,60%
z toho ESF			35 545 000	5	45 910 564	129,16%	4	21 767 855	61,24%	5 835 150	16,42%

Zdroj: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR); alokácia za OP LZ aj celkom bola k 30.09.2023 navýšená o 24,3 mil. EUR.

1.4 Implementácia SAFE

Na riešenie problémov spojených s extrémnym nárastom cien energií prijala EK **iniciatívu SAFE** (schválená Nariadením EP a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023). EK umožňuje poskytnúť **pomoc pri úhrade nákladov na spotrebu energie v prípade zraniteľných domácností** a využiť tak zostávajúce nevyčerpané zdroje EŠIF.

Na základe analýzy bola ako najvhodnejšie opatrenie pre podporu v rámci iniciatívy SAFE identifikovaná kompenzácia zvýšených nákladov na dodávky plynu, prípadne elektriny pre zraniteľné domácnosti. Zdroje SAFE budú použité na **preplatenie kompenzácií** rozdielu medzi trhovou cenou energie a limitom určeným vládou Slovenskej republiky, ktoré sú poskytované **dodávateľom energií** aktuálne zo štátneho rozpočtu v období od 01.01.2023 do 31.12.2023.

Keďže legislatíva SR stanovuje len definíciu zraniteľného odberateľa, bol v podmienkach Slovenska pripravený návrh **definície zraniteľnej domácnosti**. Návrh bol spracovaný na podklade štatistického zisťovania Rodinné účty, ktoré realizuje ŠÚ SR v súlade s metodológiou a odporúčaniami Eurostatu.

Za zraniteľnú je považovaná domácnosť, ktorej ekvivalentný čistý príjem:

- nepresahuje hranicu 80. percentilu rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností, alebo
- nepresahuje hranicu 85. percentilu rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností a aspoň jeden člen domácnosti patrí do niektorej z nasledujúcich kategórií zraniteľných skupín:
 - nezaopatrené dieťa,
 - osoba neschopná pracovať z dôvodu dlhodobých zdravotných ťažkostí,
 - starobný dôchodca,
 - osoba vo veku 65 rokov alebo vyššom.

Na základe štatistického zisťovania Rodinné účty 2022 (Štatistický úrad SR dňa 18.09.2023 poskytol predbežnú databázu údajov za Rodinné účty 2022 k revízii výpočtu paušálu pre refundáciu kompenzácií domácnostiam na zraniteľné domácnosti) dosiahol 80. percentil rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností v roku 2022 hodnotu 1 108 EUR a 85. percentil hodnotu 1 173 EUR.

Definícia zraniteľnej domácnosti, ktorá je aplikovaná v rámci iniciatívy SAFE, bola **prekonzultovaná s Európskou komisiou a schválená uznesením vlády SR č. 217/2023** z 12. mája 2023.

V zmysle uvedenej definície dosahuje **podiel zraniteľných domácností** na výdavkoch všetkých slovenských domácností **81,8 % v prípade výdavkov na plyn**. Tieto hodnoty zodpovedajú údajom zo zisťovania Rodinné účty za r. 2022 a budú použité na identifikovanie podielu kompenzácií oprávnených na financovanie prostredníctvom Iniciatívy SAFE.

Metodika kompenzácie rozdielov medzi trhovými cenami a regulovanými cenami pri dodávkach plynu a elektriny zraniteľným domácnostiam prostredníctvom Iniciatívy SAFE bola po aktualizácii štatistických údajov zo zisťovania Rodinné účty za r. 2022 schválená 28.09.2023 a zverejnená na stránke www.partnerskádohoda.gov.sk s účinnosťou od 01.10.2023.

Opatrenia SAFE sú realizované prostredníctvom **národných projektov (NP)** prijímateľa – MH SR, ktorý je jediným prijímateľom pre všetky OP. Kompenzácie budú vyplatené v 2. fázach. **Prvá platba sa uskutočnila v roku 2023** na základe predbežnej spotreby zaslanej od dodávateľov energií. **Druhá (zúčtovacia) platba sa uskutoční v roku 2024** na základe skutočnej spotreby energií podľa vykonaných mimoriadnych odpočtov prevádzkovateľov distribučných sústav (pre plyn aj elektrinu), určenej pre každé odberné miesto.

Alokácie na energokrízu sú v zmysle úlohy C.5 uznesenia vlády SR č. 806/2022 aktualizované v 3-mesačnom intervale³. K poslednému termínu aktualizácie (21.10.2023) bola zo strany dotknutých RO (RO OP II, RO OP KŽP a RO IROP) identifikovaná alokácia 1,033 mld. EUR. Legislatíva EK umožňuje presunúť nevyčerpané zdroje až do výšky 1,45 mld. EUR, čo v prípade potreby vytvára priestor presunúť ešte dodatočných 417 mil. EUR.

Implementácia operačných programov vo fáze ukončovania programového obdobia vyžaduje od RO maximálnu efektívnosť pre elimináciu dekomitmentu a súčasne je potrebné zabezpečiť, aby nedochádzalo k čerpaniu nad úroveň alokácie EÚ s negatívnym vplyvom na štátny rozpočet, a to aj s využitím možnosti 15 % flexibility.

Po zohľadnení aktuálne plánovaných presunov finančných prostriedkov na energokrízu (1,03 mld. EUR) predstavuje suma, ktorú je potrebné vyčerpať ešte **1,41 mld. EUR** (t. j. 9,74 % z alokácie EŠIF). Objem finančných prostriedkov, ktoré je potrebné vyčerpať po zohľadnení presunu časti finančných prostriedkov na energokrízu za jednotlivé OP je nasledovný:

Tabuľka č. 5: Prehľad realokácií na energokrízu a zostatku čerpania podľa jednotlivých OP

Operačný program	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (alokácia - čerpanie)	Plánovaná realokácia na energokrízu	Realokácia na energokrízu (zostatok)	Zostáva vyčerpať po realokácii na energokrízu
OP Integrovaná infraštruktúra	723 596 944	574 818 551	74 735 015	648 861 929
OP Kvalita životného prostredia	763 036 234	448 912 261	448 912 261	314 123 973
Integrovaný regionálny OP	142 583 252	10 000 000	10 000 000	132 583 252
OP Ľudské zdroje	254 255 344	-	-	254 255 344
OP Efektívna verejná správa	29 029 533			29 029 533
PS Interreg V-A SK-AT	13 571 366			13 571 366
PS Interreg V-A SK-CZ	12 430 597			12 430 597
OP Technická pomoc	1 502 358			1 502 358
OP Rybné hospodárstvo	5 163 659			5 163 659
Program spolupráce INTERACT III	277 213			277 213
EŠIF bez PRV:	1 945 446 499	1 033 730 812	533 647 276	1 411 799 223

Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR), RO

³ Nakoľko dňom 31.12.2023 uplynie platnosť operačných programov programového obdobia 2014-2020 ďalšia aktualizácia objemu ich finančnej alokácie už nebude relevantná. Z tohto dôvodu MIRRI SR predložilo návrh na zrušenie tejto úlohy.

Tabuľka č. 6: Prehľad realokácií na energokrízu podľa rezortov

Rezort	Plánovaná realokácia na energokrízu
MŽP SR	448 912 261
MIRRI SR	210 000 000
MD SR	150 000 000
MH SR	150 000 000
MŠVVaŠ SR	74 818 551
MPSVR SR	0
MV SR	0
MZ SR	0
MK SR	0
Rezorty spolu	1 033 730 812

Zdroj: RO

Za účelom umožnenia realizácie opatrení SAFE bolo potrebné vykonať revízie 3 OP, z ktorých sú vyčleňované zdroje na SAFE. Revízie OP II a IROP boli po schválení monitorovacím výbormi predložené na schválenie EK 30.06.2023. Revízia OP II bola schválená EK 16.08.2023, revízia IROP 21.09.2023. Následne došlo k prehodnoteniu sumy vyčlenenej z IROP na SAFE (zo 76 mil. EUR na 10 mil. EUR) a v tejto súvislosti bola pripravená nová revízia IROP, ktorá bola predložená na schválenie EK 15.11.2023. V prípade OP KŽP bola po schválení monitorovacím výborom a ukončení procesu SEA revízia predložená EK 18.09.2023. V rámci schvaľovania revízie OP KŽP na úrovni EK sa SR zaviazala k opatreniam, ktoré sú bližšie uvedené v kapitole 1.4.1 tohto materiálu. Zároveň sa predpokladá prehodnotenie sumy vyčlenenej na SAFE v rámci OP II s uplatnením 15 % flexibility, presunom sumy vo výške 73,2 mil. eur z iniciatívy SAFE späť do projektov kohéznej politiky v gescii MH SR.

Dňa **09.11.2023 sa uskutočnilo v poradí už 19. zasadnutie Pracovnej skupiny SAFE (PS SAFE)**, ktorá bola vytvorená za účelom koordinácie implementácie SAFE v SR. PS SAFE je koordinovaná MIRRI SR, pričom sú v nej zastúpené RO/SO vyčleňujúce zdroje na SAFE, ako aj zástupcovia MF SR, SZEÚ a ÚRSO. PS SAFE koordinovala proces vypracovania **zámerov NP a vzorového modelu hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie projektov SAFE**.

V rámci OP II zmluva o nenávratnom finančnom príspevku v objeme 574,82 mil. EUR nadobudla účinnosť 18.10.2023 a bola už aj vyplatená platba **vo výške 500,08 mil. EUR**. Vyzvania na národné projekty SAFE v rámci OP KŽP a IROP budú vyhlásené po schválení príslušných revízií operačných programov zo strany EK.

Za účelom efektívnej implementácie iniciatívy SAFE bol pre každý dotknutý OP vypracovaný podrobný harmonogram implementácie SAFE, od vyhlásenia vyzvaní národných projektov cez ich schválenie, zazmluvnenie, až po predloženie žiadostí o platbu, ktoré sú pravidelne monitorované v rámci zasadnutí PS SAFE.

1.4.1. Informácia o aktuálnom stave schvaľovania revízie OP KŽP, verzia 15 (SAFE)

MŽP SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) oficiálne predložilo dňa **18. septembra 2023** Európskej komisii na schválenie návrh zmeny OP KŽP (na verziu 15), ktorej predmetom je **presun zdrojov Kohézneho fondu na podporu opatrení iniciatívy SAFE (podpora riešenia energokrízy pre zraniteľné domácnosti) v sume 448 912 261 EUR**, a to:

- z prioritnej osi **1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry** celkovo **384 082 465 EUR**, konkrétne presun z nasledujúcich oblastí (im prislúchajúcich oblastí intervencií - OI):

vodného hospodárstva (OI 020, OI 021, OI 022)	144 000 000 EUR
odpadového hospodárstva (OI 017, OI 019)	105 293 698 EUR
ochrany prírody (OI 085, OI 086)	37 000 000 EUR
kvality ovzdušia (OI 083, OI 084)	4 857 000 EUR
sanácie environmentálnych záťaží (OI 089)	92 931 767 EUR

- z prioritnej osi **2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami** (OI 087) celkovo **64 829 796 EUR**.

Návrh revízie reaguje na stav v implementácii OP KŽP a schopnosti prijímateľov realizovať projekty do konca roka 2023 a tiež na aktuálne potreby na národnej úrovni v oblasti pokrytia výdavkov štátneho rozpočtu súvisiacich s kompenzáciami zvýšených cien energií.

EK v procese schvaľovania revízie OP KŽP stanovila nasledovné opatrenia pre SR, ktorými podmienila schválenie navrhovanej revízie OP KŽP a ktoré boli na rokovaní vlády SR dňa 11.10.2023 prerokované a zobrať na vedomie vládou SR:

MIRRI SR, ako riadiaci orgán pre P SK 2021 – 2027 sa spoločne s MŽP SR, ako sprostredkovateľským orgánom pre opatrenia v oblasti životného prostredia v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027, zaviazali využiť technickú pomoc Jaspers a uzavrieť s Jaspers zmluvu na poskytnutie technickej pomoci s cieľom posilniť pripravenosť a implementáciu projektov v rámci opatrení Programu Slovensko 2021 – 2027 spadajúcich do pôsobnosti MŽP SR. V oblasti technickej pomoci budú zástupcovia Jaspers, riadiaceho orgánu pre Program Slovensko a sprostredkovateľského orgánu – MŽP SR spolupracovať s príslušnými útvarmi EK v rámci DG REGIO, DG ENVIRO, resp. DG CLIMA. Technická pomoc Jaspers bude zahŕňať analýzy implementačných ťažkostí podľa konkrétnych sektorov životného prostredia v programovom období 2014 – 2020, vrátane procesu verejného obstarávania, ako aj návrh akčného plánu s uvedením navrhovaných opatrení na riešenie problémov riadenia a administratívnych a technických kapacít na strane SR, ktoré sa odporúča prijať v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte za účelom zabezpečenia hladkej implementácie projektov v oblasti životného prostredia v programovom období 2021 – 2027.

MŽP SR, ako sprostredkovateľský orgán pre P SK 2021 – 2027, vykoná na základe uvedeného akčného plánu opatrenia na zabezpečenie úspešnej implementácie projektov v rámci opatrení Programu Slovensko spadajúcich do pôsobnosti MŽP SR tak, aby sa predišlo zníženiu alebo strate zdrojov EÚ prispievajúcich k plneniu záväzkov a povinností SR vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia. MIRRI SR, ako riadiaci orgán pre Program Slovensko, poskytne MŽP SR pri plnení uvedených opatrení potrebnú súčinnosť.

MŽP SR, ako sprostredkovateľský orgán pre P SK 2021 – 2027, bude systematicky monitorovať priebeh a stav implementácie opatrení Programu Slovensko spadajúcich do jeho vecnej pôsobnosti, v prípade potreby až na úrovni jednotlivých projektov. Zároveň **MŽP SR ako sprostredkovateľský orgán vykoná zmenu organizačnej štruktúry, oproti súčasnému stavu, tak aby bola implementácia príslušnej časti Programu Slovensko v priamej riadiacej pôsobnosti MŽP SR, čo bude mať významný vplyv na efektívnosť riadenia jednotlivých procesov.** Informácie o aktuálnom stave implementácie opatrení vo svojej pôsobnosti bude MŽP SR v pravidelných intervaloch predkladať na zasadnutia Komisie Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko pre cieľ politiky 2, na zasadnutia Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko, ako aj útvarom EK – DG REGIO a DG ENVIRO na základe ich požiadaviek.

Zároveň bol prijatý deklaratórny záväzok podpredsedníčky vlády SR, ministra ŽP SR a ministra MIRRI SR a 25.10.2023 adresovaný Európskej komisii **týkajúci sa kompenzácie zníženia financovania environmentálnych opatrení v rámci OP KŽP 2014 – 2020 prostredníctvom:**

1. **revízie P SK 2021 – 2027** s návrhom presunu finančných prostriedkov na kompenzačné opatrenia vo výške, ktorá bude výsledkom analýzy disponibilných zdrojov programu v súlade s podmienkami vyplývajúcimi z legislatívy EK rešpektujúc tematickú koncentráciu a príslušné ustanovenia týkajúce sa znížovania emisií CO₂;
2. **preskúmania možností využitia Plánu obnovy a odolnosti v rámci jeho prípadnej revízie;**
3. **identifikovania možností financovania tejto kompenzácie z národných zdrojov pri rešpektovaní schválených limitov štátneho rozpočtu v nasledujúcich rokoch.**

Aktuálny stav revízie OP KŽP:

Revízia OP KŽP **bola schválená** Európskou komisiou dňa 27.11.2023.

Aktuálny stav zmluvy o spolupráci s Jaspers:

Návrh tzv. Assignment Fiche, ktorý bude financovaný EIB, bol pripravený MŽP SR a v súčasnosti prebieha jeho pripomienkovanie zástupcami EK a Jaspers. Pripomienky očakávame do konca novembra 2023, na základe ktorých bude vypracovaný nový návrh zmluvy.

Opatrenia, ktoré je potrebné prijať pre zabezpečenie zdrojov na vykonanie kompenzácií:

- pripraviť zmluvu o spolupráci s Jaspers v zmysle požiadavky EK. T: do 31.03.2024
Z: MIRRI SR, MŽP SR;
- zohľadniť možnosti časti kompenzácie z P SK 2021 – 2027 v najbližšej revízii. T: do 30.6.2024.
Z: RO PSK 2021-2027 (MIRRI SR);
- preskúmať možnosti financovania časti kompenzácií z Plánu obnovy odolnosti SR a informovať vládu SR.
T: do 31.3.2024.
Z: podpredseda vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov, v spolupráci s MŽP SR;
- preskúmať možnosti financovania časti kompenzácií z národných zdrojov v spolupráci s MF SR a informovať vládu SR.
T: do 31.3.2024.
Z: MŽP SR.

2. Implementácia Programu Slovensko 2021 – 2027 k 24.11.2023

2.1 Základná informácia

P SK 2021 – 2027 je investičným nástrojom pre rast životnej úrovne obyvateľov a zvyšovanie konkurencieschopnosti Slovenskej republiky. Program stanovuje podmienky pre využitie finančných prostriedkov politiky súdržnosti Európskej únie v Slovenskej republike na programové obdobie 2021 – 2027. Prostredníctvom programu sa realizujú investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu a Fondu na spravodlivú transformáciu. Program tak nahrádza doterajších 6 operačných programov Slovenskej republiky pre fondy EÚ na obdobie 2014 – 2020 pre cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti.

V rámci P SK 2021 – 2027 sa podarilo presadiť, že 2,34 mld. EUR z celkovej obálky 12,59 mld. EUR (t.j. 18,5 %) je realizovaných cez **mechanizmus integrovaných územných investícií (IÚI)**. Ide o pilotný prístup viacúrovňového strategického plánovania a prioritizácie investičnej podpory v území podľa príkladov dobrej praxe v ostatných členských štátoch EÚ. Dopytovú súťaž samospráv po prvýkrát na Slovensku nahrádza motivácia územných partnerov spoločne identifikovať kľúčové strategické rozvojové investície, pri ktorých sú územná dohoda o potrebe investície a pripravenosť projektov dôležité princípy. Cieľom IÚI je umožniť riešiť výzvy rôznorodých území komplexne. Je na každej Rade partnerstva a Koooperačnej rade pre udržateľný mestský rozvoj, aby vybrala a zrealizovala projektové zámery s najväčším príspevkom k riešeniu hlavných územných výziev a špecifických potrieb identifikovaných v ich schválených integrovaných územných stratégiách.

Riadiacim orgánom P SK 2021 – 2027 je **MIRRI SR**. Časť výkonu úloh, ktorými sú najmä vyhlasovanie výziev a výber projektov, delegoval riadiaci orgán na **10 sprostredkovateľských orgánov**: MD SR, MPSVR SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MH SR, SIEA, ÚV SR (za oblasť podpory pre marginalizované rómske komunity), MZ SR, MV SR a ÚVO (výkon kontroly verejného obstarávania).

Tabuľka č.7: Rozdelenie alokácie Programu Slovensko 2021 – 2027 podľa rezortov (v EUR)

Rezort	Alokácia
MD SR	3 000 281 170
MIRRI SR	2 608 994 293
MPSVR SR	1 762 219 681
MŽP SR	1 723 914 863
MŠVVŠ SR	1 074 625 240
SIEA	902 229 091
MH SR	626 929 974
MZ SR	387 640 621
ÚV SR	399 500 000
MV SR	107 400 000
Spolu Program Slovensko	12 593 734 933

Investície z P SK 2021-2027 sú smerované do oblastí podpory/priorít **v 5 cieľoch politiky (CP) súdržnosti EÚ** a jedného samostatného špecifického cieľa:

CP1 - Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa:

- Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
- Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy
- Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami
- Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
- Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti

CP2 - Zelenšia, nízkouhlíková a odolná Európa:

- Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov
- Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené
- Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E)
- Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy
- Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva
- Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje
- Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem
- Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka

CP3 - Prepojenejšia Európa:

- Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy
- Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility

CP4 - Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa:

- Adaptabilný a prístupný trh práce
- Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- Zručností pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu
- Záruky pre mladých
- Aktívne začlenenie a podpora dostupných služieb
- Aktívne začlenenie rómskych komunít
- Sociálne inovácie a experimenty
- Potravinová a materiálna deprivácia

CP5 - Európa bližšie k občanom :

- Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach
- Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach

Fond na spravodlivú transformáciu (FST - samostatný špecifický cieľ):

- Nástroj na zmiernenie dôsledkov transformácie a podpora oblastí najviac postihnutých prechodom na klimatickú neutralitu.
- Na Slovensku ho využívajú tri regióny: Trenčiansky kraj, Košický kraj a Banskobystrický kraj.

2.2 Stav schvaľovania hodnotiacich a výberových kritérií a zámerov národných projektov

Za účelom monitorovania vykonávania P SK 2021 – 2027 zriadilo MIRRI SR Monitorovací výbor a 8 tematických komisií pri Monitorovacom výbore⁴. Hodnotiace a výberové kritériá (HaVK) pre dopytovo-orientované výzvy sa prerokúvajú na tematických komisiách a schvaľuje ich Monitorovací výbor

⁴ komisia pre cieľ politiky 1, komisia pre cieľ politiky 2, komisia pre cieľ politiky 3, komisia pre cieľ politiky 4, komisia pre integrovaný územný rozvoj a cieľ politiky 5, komisia pre Fond spravodlivej transformácie, komisia pre marginalizované rómske komunity, komisia pre administratívne kapacity

(dvojkolový proces), zábery národných projektov schvaľuje príslušná tematická komisia (jednokolový proces).

K 30.11.2023 budú **prostredníctvom schválených HaVK** pre projekty vytvorené podmienky pre implementáciu opatrení v objeme **4,89 mld. EUR (38,84 %)**. K 30.11.2023 očakávame **schválené zábery národných projektov vo výške 1,92 mld. EUR (15,25 %)**.

Pre výzvy **pre projekty IÚI nie sú HaVK vypracované, schvaľované ani aplikované**, vzhľadom na to, že výber projektových zámerov IÚI je realizovaný prostredníctvom Rád partnerstva a Kooperačných rád UMR, ktoré majú možnosť si stanoviť vlastné kritériá v súlade s integrovanou územnou stratégiou.

2.3 Posudzovanie výziev zo strany riadiaceho orgánu MIRRI SR

K 24.11.2023 bolo zo strany sprostredkovateľských orgánov na posúdenie riadiacim orgánom predložených 65 výziev v celkovej hodnote 2,52 mld. EUR za zdroj EÚ (20,01 %), z toho bolo **k 51 výzvam v objeme 1,63 mld. EUR za zdroj EÚ (12,95 %) vydané Vyjadrenie RO**. V súčasnej dobe RO posudzuje 14 výziev v objeme 888 mil. EUR (zdroj EÚ).

Najčastejšie nedostatky v rámci posudzovania výziev:

- ✓ Nesprávne zadefinovanie merateľných ukazovateľov – nesprávne údaje v definičnej matici MU: chybná merná jednotka, nesprávne uvedený popis znaku, charakteristiky, pravidla a zdroja overenia, nesprávne kódy MU, nesúlad s Jednotným metodickým dokumentom tvorby merateľných ukazovateľov a dimenzií intervencií.
- ✓ Chýbajúce rozdelenie alokácie zo zdroja EÚ medzi kategórie regiónov.
- ✓ Prekročenie dostupnej alokácie špecifického cieľa.
- ✓ Nesprávne zadefinovanie skutočností, ktorých plnenie nastáva až počas realizácie projektu ako podmienok poskytnutia príspevku, ktorých plnenie sa overuje v konaní o ŽoNFP.
- ✓ Nezadefinovanie povinných podmienok poskytnutia príspevku z dôvodu nesprávneho výkladu Európskych/národných predpisov.
- ✓ Nesúlad so vzorom výzvy.
- ✓ Nesúlad s P SK 2021-2027 v oblasti typov akcií a cieľových skupín.

2.4 Aktuálny stav implementácie

Alokácia P SK 2021 – 2027 je vo výške **12,59 mld. EUR**.

Z celkovej alokácie boli v **43 výzvach** pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku k 24.11.2023 sprístupnené finančné prostriedky vo výške **1,49 mld. EUR**, čo predstavuje **11,87 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

Žiadatelia predložili k 24.11.2023 na posúdenie **792 žiadostí o nenávratný finančný príspevok**, z ktorých bolo zatiaľ **schválených 260 žiadostí**. K 24.11.2023 bolo **zazmluvnených 6 projektov** v hodnote **523,51 mil. EUR**, čo predstavuje **4,16 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

K 24.11.2023 boli **poskytnuté zálohové platby pre prijímateľov** vo výške **57,53 mil. EUR**, čo predstavuje **0,46 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

Tabuľka č.8: Stav implementácie P SK 2021 - 2027 k 24.11.2023

Cieľ politiky alebo TP	Priorita	Názov priority	2021 - 2027	Výzvy			Kontrahovanie			Čerpanie - úroveň prijímateľa (uhradené zálohové platby)		
			Alokácia EÚ zdroj	Počet výziev	Alokovaný EÚ zdroj	% z alokácie EÚ zdroj	Počet projektov	EÚ zdroj	% z alokácie EÚ zdroj	Počet ŽoP	EÚ zdroj	% z alokácie EÚ zdroj
1	1P1	Veda, výskum a inovácie	1 778 050 000	8	40 663 830	2,29%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	1P2	Digitálna pripojiteľnosť	112 100 000	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM cieľ 1	1 890 150 000	8	40 663 830	2,15%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
2	2P1	Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	1 276 450 890	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	2P2	Životné prostredie	2 030 497 280	4	356 366 363	17,55%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	2P3	Udržiateľná mestská mobilita	890 600 000	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM cieľ 2	4 197 548 170	4	356 366 363	8,49%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
3	3P1	Doprava	2 003 127 273	1	30 967 103	1,55%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM cieľ 3	2 003 127 273	1	30 967 103	1,55%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
4	4P1	Adaptívny a prístupný trh práce	589 497 494	2	45 532 606	7,72%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	4P2	Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie	609 293 550	5	300 707 117	49,35%	1	220 441 425	36,18%	1	21 250 000	3,49%
	4P3	Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	252 906 000	2	21 463 357	8,49%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	4P4	Záruka pre mladých	283 969 292	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	4P5	Aktívne začlenenie a dostupné služby	1 110 632 000	9	350 101 469	31,52%	2	223 400 904	20,11%	1	12 380 000	1,11%
	4P6	Aktívne začlenenie rómskych komunít	269 000 000	4	129 766 001	48,24%	3	79 662 715	29,61%	2	23 899 267	8,88%
	4P7	Sociálne inovácie a experimenty	68 153 000	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	4P8	Potravinová a materiálna deprivácia	68 153 000	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM cieľ 4	3 251 604 336	21	847 570 550	26,07%	6	523 505 044	16,10%	4	57 529 267	1,77%
5	5P1	Moderné regióny	400 413 611	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM cieľ 5	400 413 611	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
FST	8P1	Fond spravodlivej transformácie	440 658 242	5	206 115 736	46,77%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM FST	440 658 242	5	206 115 736	46,77%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
TP	7P1	Technická pomoc EFRR	255 696 315	2	1 986 102	0,78%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	7P2	Technická pomoc KF	51 632 244	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	7P3	Technická pomoc ESF+	84 543 983	2	11 100 602	13,13%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
	7P4	Technická pomoc FST	18 360 759	-	0	0,00%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM TP	410 233 301	4	13 086 704	3,19%	-	0	0,00%	-	0	0,00%
		CELKOM PROGRAM SLOVENSKO	12 593 734 933	43	1 494 770 286	11,87%	6	523 505 044	4,16%	4	57 529 267	0,46%

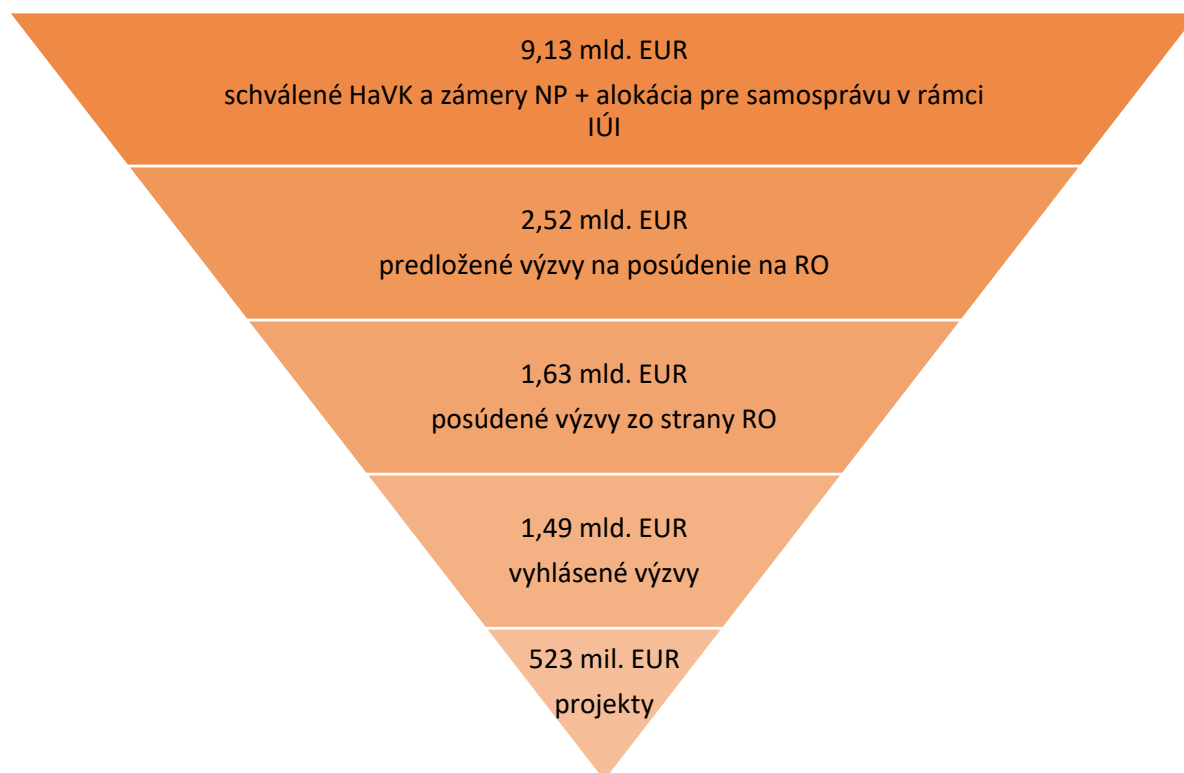
Zdroj: ITMS2014+ (2021-2027), export dát 27.11.2023

Tabuľka č.9: Stav prijatých a schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP) k 24.11.2023

Cieľ politiky alebo TP	Priorita	Názov priority	2021 - 2027	Prijaté ŽoNFP			Schválené ŽoNFP		
			Alokácia EÚ zdroj	Počet ŽoNFP	COV	NFP	Počet ŽoNFP	COV	NFP
1	1P1	Veda, výskum a inovácie	1 778 050 000	4	16 806 413	16 806 413	-	0	0
	1P2	Digitálna pripojiteľnosť	112 100 000	-	0	0	-	0	0
		CELKOM cieľ 1	1 890 150 000	4	16 806 413	16 806 413	-	0	0
2	2P1	Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	1 276 450 890	-	0	0	-	0	0
	2P2	Životné prostredie	2 030 497 280	-	0	0	-	0	0
	2P3	Udržiateľná mestská mobilita	890 600 000	-	0	0	-	0	0
		CELKOM cieľ 2	4 197 548 170	-	0	0	-	0	0
3	3P1	Doprava	2 003 127 273	23	60 825 199	56 024 762			
		CELKOM cieľ 3	2 003 127 273	23	60 825 199	56 024 762	-	0	0
4	4P1	Adaptívny a prístupný trh práce	589 497 494	-	0	0	-	0	0
	4P2	Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie	609 293 550	287	554 152 432	531 179 561	1	259 342 853	259 342 853
	4P3	Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	252 906 000	1	15 585 649	15 585 649	-	0	0
	4P4	Záruka pre mladých	283 969 292	-	0	0	-	0	0
	4P5	Aktívne začlenenie a dostupné služby	1 110 632 000	7	411 747 140	411 747 140	2	268 726 315	268 726 315
	4P6	Aktívne začlenenie rómskych komunít	269 000 000	453	269 372 684	269 372 684	257	151 649 969	151 649 969
	4P7	Sociálne inovácie a experimenty	68 153 000	-	0	0	-	0	0
	4P8	Potravinová a materiálna deprivácia	68 153 000	-	0	0	-	0	0
		CELKOM cieľ 4	3 251 604 336	748	1 250 857 905	1 227 885 034	260	679 719 137	679 719 137
5	5P1	Moderné regióny	400 413 611	-	0	0	-	0	0
		CELKOM cieľ 5	400 413 611	-	0	0	-	0	0
FST	8P1	Fond spravodlivej transformácie	440 658 242	17	23 114 389	21 265 238	-	0	0
		CELKOM FST	440 658 242	17	23 114 389	21 265 238	-	0	0
TP	7P1	Technická pomoc EFRR	255 696 315	-	0	0	-	0	0
	7P2	Technická pomoc KF	51 632 244	-	0	0	-	0	0
	7P3	Technická pomoc ESF+	84 543 983	-	0	0	-	0	0
	7P4	Technická pomoc FST	18 360 759	-	0	0	-	0	0
		CELKOM TP	410 233 301	-	0	0	-	0	0
		CELKOM PROGRAM SLOVENSKO	12 593 734 933	792	1 351 603 906	1 321 981 447	260	679 719 137	679 719 137

Zdroj: ITMS2014+ (2021-2027), export dát 27.11.2023; COV= celkové oprávnené výdavky

Sumárny prehľad aktuálneho stavu jednotlivých krokov implementácie P SK 2021 - 2027:

Opatrenia, ktoré je potrebné prijať, v súvislosti so zabezpečením plynulej implementácie P SK 2021 – 2027:

- **dodržiavať Harmonogram plánovaných výziev na roky 2024 a 2025** (*harmonogram je zverejnený na <https://eurofondy.gov.sk/vyzvy/>*)
- **zabezpečiť kvalitu výziev predkladaných na posúdenie RO** (*vyvarovať sa najčastejších nedostatkov*)
- **začať implementáciu integrovaných územných investícií najneskôr do konca 1. polroku 2024**

Zodpovední: vyhlasovatelia výziev, t. j. SO a implementačné sekcie MIRRI SR.

Príloha č. 1 - Aktuálny stav a opatrenia na dočerpanie alokácie OP II – spracované MD SR, ktorý je riadiacim orgánom OP II

Aktuálny zostatok čerpania v OP II je nasledujúci:

Rezort/iniciatíva	Zostatok čerpania (bez TP)
MD SR (bez SAFE)	455 mil.
MIRRI SR	130,6 mil.
MŠVVaŠ SR	89,9 mil.
MH SR	0*
FAST CARE (MIRRI SR)	9 mil.
SAFE (MD SR)	74,7 mil.

* spôsobené aplikáciou 100% čerpania v 7. a 8. účtovnom roku a sumarizáciou za všetky osi

- RO OP II koordinuje proces dočerpávania prostredníctvom pracovnej skupiny na úrovni štátnych tajomníkov dotknutých rezortov. Od 25.10.2023 sa uskutočnili 2 rokovania štátnych tajomníkov a riadiacich pracovníkov RO, SO, CO a CKO.
- Na každom rokovaní sú definované úlohy spojené s procesom dočerpávania a RO, v spolupráci s SO OP II dôsledne monitorujú stav jednotlivých prioritných osí.
- V súčasnosti prebieha proces aplikácie 15% flexibility medzi prioritnými osami s cieľom **využitia dodatočného absorpčného potenciálu MH SR** a prepočtom úspor štátneho rozpočtu za účelom prijať rozpočtové opatrenia **na dofinancovanie projektu ACCORD**, ktorého náklady sú vyššie ako pôvodne zazmluvnená hodnota, vplyvom zvýšených cien stavebných materiálov.
- Zástupcovia MIRRI SR a MŠVVaŠ SR boli taktiež požiadaní o kalkuláciu faktúr, ktoré budú vyplatené dodávateľom zo strany prijímateľov do konca 2023. MD SR taktiež na dennej báze komunikuje s prijímateľmi dopravných projektov (PO1-6 OP II) s cieľom využiť celú zostatkovú alokáciu definovanú pre dopravné projekty.

Predpoklady výšok súhrnných žiadostí o platbu prezentovaných na rokovaní 16.11.2023 (očistené o už certifikované SŽoP):

MD SR:

- za november 2023 – 43,8 mil. EUR
- za december 2023 – 117,4 mil. EUR
- za január až marec 2024 - 293,8 mil. EUR

MIRRI SR:

- za november 2023 - 11,2 mil. EUR
- za december - 30 mil. EUR
- za január až marec -89,4 mil. EUR

Aktuálne úlohy z rokovania ŠT zodpovedných za OP II:

RO v spolupráci s SO vykonajú úpravu finančného plánu OP II a uplatnia flexibility, kde relevantné a zašlú draft CO.

Z: RO, SO OP II

T: 24.11.2023

Stav: v čase tvorby materiálu úloha prebieha

SO MIRRI SR bude informovať o riešení situácie v PO14.

Z: SO MIRRI SR

T: 21.11.2023

Stav: MD SR a MIRRI SR analyzovali situáciu a požiadali EK o doplňujúce informácie

SO MIRRI SR a SO MŠVVAŠ SR predložia RO MD SR spresnený odhad očakávaných výdavkov do decembra 2023 na úrovni vystavených faktúr.

Z: SO MIRRI SR, SO MŠVVAŠ SR

T: 29. 11.2023

Stav: v čase tvorby materiálu ešte neboli zaslané informácie.